

CONCLUSIONS DEL SEMINARI

Es possible l'Eurodistricte avui?

La Jonquera, 9 de març de 2016

La Unió Europea, com a objectiu en la seva gènesi té la cohesió territorial entre els seus estats membres, i per tant, ha de treballar per reduir l'efecte de la frontera en aquells espais més propers al límit. En aquesta línia, la cooperació transfronterera és una de les polítiques més reconegudes per part dels organismes europeus, i per això, en tota la UE han sorgit diverses figures per treballar i impulsar aquesta cooperació com a eina per reduir les diferències entre els espais de banda i banda de la frontera: Eurodistrictes, Euro ciutats, Euro Pols, Espais sectorials compartits (AECT, consorcis, ...). Amb aquesta premissa, a l'Espai Català Transfronterer s'ha intentat impulsar una figura, la de l'Eurodistricte, com a eina de treball, cooperació i gestió compartides, però no ha reeixit per diferents motius.

Tot i aquest fet, en aquest espai es produeixen, encara que sigui sense el paraigües de l'Eurodistricte Català Transfronterer, projectes comuns entre agents de banda i banda dels Pirineus. No és, per tant, imprescindible per a fer realitat múltiples experiències transfrontereres (públiques, privades i mixtes). Però d'existir, amb una personalitat jurídica pròpia, facilitaria molts aquelles experiències i ajudaria a resoldre multitud de problemes actuals: - mobilitat, - llengües, - protecció civil, - mercat laboral, - temes culturals, - de residus, - espais naturals, entre altre.

Seria convenient, si hi ha la intenció d'impulsar-lo, reflexionar sobre alguns aspectes. Per un costat, repensar i actualitzar l'àmbit territorial. I per altre,

replantejar quin és l'instrument legal més adient per poder articular l'espai. Són diverses les opcions i diferents els exemples en tot el territori europeu: eurodistrictes, eurociutats, consorci, sindicat mixt, entre d'altres. Cal doncs, una reflexió per part de tots els agents involucrats, així com d'experts i de la societat en general. Des de la Casa de la Generalitat a Perpinyà, la Delegació del Govern de la Generalitat a Girona i el Departament dels Pirineus Orientals es realitzen trobades i reunions constants per anar resolent alguns d'aquests dubtes, i per avançar en la voluntat política de consolidació de l'Eurodistricte, així com amb la definició d'un marc jurídic que serveixi per donar-li força.

Des del seu impuls inicial, els diferents governs han tingut posicions oscil·lants, cosa que ha suposat un fre al seu impuls. Sovint han estat projectes excessivament personalistes, i per tant, quan la persona responsable no exerceix el lideratge, es corre el risc de perdre l'interès per impulsar projectes com l'Eurodistricte. A dia d'avui, cal sumar possibles noves incerteses polítiques: per un costat una nova, i més gran, regió francesa i per altre, el futur polític de Catalunya en l'horitzó. Tot i aquests fets, existeixen acords-marc entre les institucions (Generalitat-Consell Departamental) on es manifesta la voluntat d'avançar cap a la consolidació de l'Eurodistricte.

Un fet que seria positiu per impulsar altre cop l'Eurodistricte seria una major implicació dels ajuntaments i ens locals. És el nivell local el que ha de percebre com a una necessitat, o almenys com a un òrgan positiu, l'aprovació i consolidació de l'Eurodistricte. És convenient una bona selecció dels electes, i tècnics assessors, amb una visió transfronterera. Un exemple d'agents que estan apostant per un futur transfronterer són les universitats, agents amb un fort vincle al territori. Les universitats de Perpinyà, París VI, Girona i Illes Balears estan intentant crear un espai universitari transfronterer.

Un exemple de les múltiples iniciatives que es duen a terme en aquets espai, però que podrien tenir un marc legal i administratiu com l'Eurodistricte que facilitaria encara més els processos d'intercanvi d'aquets territori. L'espai català transfronterer, amb gran potencialitat de desenvolupament social i econòmic, pot consolidar-se amb una major cohesió territorial aquest marc legal o el millor

que els seus agents considerin. És un bon moment per tornar a impulsar un procés que beneficia a tot el territori i els seus agents.

A tall de resum:

- Hi ha múltiples iniciatives transfrontereres a Europa, amb recolzament de les institucions comunitàries.
- Cal repensar alguns elements, com la delimitació, els agents involucrats i la figura legal més convenient.
- Ha de ser un projecte transversal i una prioritat de tots els agents, o, com a mínim d'una àmplia majoria d'ells, per evitar caure en personalismes.
- Els acords-marc i els treballs conjunts entre institucions i agents han d'evitar possibles incerteses polítiques que poden frenar altre cop el seu impuls .
- Els actors locals, en especial les grans ciutats, Girona, Figueres i Perpinyà, han de situar-se com agents locomotors.
- Figueres ha d'assolir la capitalitat de l'Eurodistricte i contribuir a desenvolupar un model territorial en xarxa.
- Hi ha múltiples iniciatives que demostren que som en un espai dinàmic i amb indicis de cohesió, per tant una figura com l'Eurodistricte pot impulsar-la encara més.

Conclusions que signen en data 9 de maig de 2016, Dia d'Europa, els organitzadors i ponents del Seminari:

Josep Anguera, delegat del Rector de la UdG per a les relacions transfrontereres

Joan Armangué, delegat de la FCE a l'Empordà

Mita Castañer, Professora i Directora de la Càtedra de Geografia i Pensament Territorial en Universitat de Girona

Javi Martin Uceda, Geògraf. Membre del consell assessor de la FCE a l'Empordà

Josep Puigbert, Director de la Casa de la Generalitat a Perpinyà